

**Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně
akademický rok 2015/2016**

**Vysokoškolská kvalifikační práce - magistři (diplomová práce)
posudek oponenta**

Jméno a příjmení studenta, vč. titulů: BcA. Karel Bařina, DiS.
Název práce: Knihařská dílna a předmět knižní vazba
Slovní hodnocení:

"Let me state this for the record: The internet is not dead. Digital will not disappear. Print will not kill the web. It's easy to forget that when physical books were invented, news websites ignored them, and then laughed at them as a niche pursuit for geeks. Now here we are and the same journalist are declaring the death of the Internet, as the hype and excitement surrounding print and paper travels inexorably around the world. News companies have even rushed into creating news-papers, long before any clear bussiness model has emerged to pay for them. We are in a print worl now."

Fully Booked: Ink on paper¹

volný překlad: *[Oficiálně prohlašuji: internet není mrtvý. Digitální informace nezmizí. Tisk nezničí web. Je snadné zapomínat, že když se vynalezly fyzické knihy, zpravodajské weby je nejdřív ignorovaly a později se jim posmívaly jako aktivitám vyplňujícím díru na trhu pro pár technologických nadšenců. A teď ejhle: stejní novináři hlásají smrt internetu, zatímco světem se nezastavitelně šíří vlna nadšení z tisku a papíru. Zpravodajské společnosti se dokonce vrhají na vydávání tištěných novin, aniž by zdaleka existoval jasný obchodní model jejich financování. Žijeme v tištěném světě.]*

Je rok 2016 a student grafického designu Karel Bařina dobře vnímá aktuální témata na současné mezinárodní kulturní scéně. Jeho diplomantská práce se zabývá futuristickou myšlenkou, že by se neznámý a zatím ze široka neukotvený fenomén zhmotňování informací pomocí takzvaného tisku a vazby do fyzických objektů nazývaných knihy, začal vyučovat na vysoké škole. Za celé pětileté studium grafiky na fakultě VUT se jen minimálně mohl dozvědět o tomto tajemném, nově vznikajícím oboru, který dokáže naše digitální data převést do reálného hmotného světa. Začal se tedy vzdělávat sám. Postupem času jeho nabyté znalosti o technologii papíru, knihařských postupech a vazbě začínají vyhledávat i ostatní spolužáci. Dobře cítí, že bez jeho znalostí jsou na současné grafické scéně ztraceni. Jejich pokusy na poli knižní vazby většinou končí vytvořením nefunkčních tiskovin, nebo se dokonce díky své neznalosti musí omezovat ve svém grafickém projevu a přizpůsobovat se nejjednodušším postupům. Toto chce Karel Bařina změnit. Věnuje se knižní vazbě již od své bakalářské práce, kdy vytvořil pro své spolužáky jednoduchou příručku s názvem Třeba takhle. V návaznosti pokračoval a za další uplynulé dva roky sestavil kompletní strukturu předmětu s osnovou a tématy výuky zabývající se tímto novodobým trendem.

Nepředstavitelné se stává realitou a fakulta velkoryse nabízí Karlovi Bařinovi možnost jednou za 14 dní ve svých prostorách předmět knihvazačství opravdu vyučovat. Obdobně jako on sám během samostudia si v předmětu budou mít možnost ostatní studenti vytvářet svoji vlastní fyzickou příručku ke knižní vazbě,

---

¹ Fully Booked: Ink on Paper, katalog k putovní mezinárodní skupinové výstavě Fully Booked: Ink on Paper 2016, (Helsinki, Berlin, ad.) " This exhibition showcases more than 200 innovative books and other print products at the vanguard of a new era for printed publications—one that is likely to be the most exciting in their entire history.;"

makety budoucích knih, či v malých nákladech dokonce své knihy vydávat.

Čtyři hodiny za čtrnáct dní, které poskytne fakulta pro výuku knižní vazby z mého laického pohledu odpovídají apatickému přístupu, který k tomuto oboru byl zaujímán fakultou do současnosti. V tomto případě bych Karlovi doporučoval, aby se touto apatičností nenakazil a snažil se projekt od začátku vytvářet na fakultě maximálně nezávislý, například ve formě zřízení obecně prospěšné společnosti. Aby knihvazačská dílna nebyla jen "zájmovým kroužkem", ale mohla fungovat na adekvátní úrovni vysokoškolského vzdělávání, čeká Karla spousta práce při shánění odpovídajícího vybavení dílny. Nedokážu si představit, že by se této práci dokázal věnovat jen z platu vyučujícího 4h/14dní. Doporučil bych Karlovi vymyslet určitou formu spolupráce s fakultou, pokusit se vybudovat symbiotickou platformu, ve které bude fakulta aktivně podporujícím hostitelem (nulový nájem, poskytnutí nezávislosti na provozním chodu školy, pomoc s konzultací grantů atd.)

Knihářská dílna jako obecně prospěšná společnost bude na oplátku fakultě poskytovat adekvátní vzdělávací služby. Dílna by dle mého názoru měla být otevřená pro bývalé studenty a pomáhat jim v důležitém období po škole. Měla by být volně dostupná také pro odbornou širší veřejnost a podporovat tak vznik mezioborových vztahů a nezávislých malých projektů pro rozvoj kultury tak důležitých. Pořádat kurzy a přednášky pro veřejnost a tím i drobně finančně přispívat k lepšímu chodu dílny. Karlovi bych přál, aby se dílna stala nejen knihvazačskou, ale také tiskařskou platformou umožňující kompletní výrobu knih v menších nákladech a mohla hrát důležitou roli pro začínající vydavatelství.

Na konec bych chtěl apelovat na Karla, aby díky svému zaujetí knižní vazbou nezapomínal na řešení finanční stránky a udržitelnosti rozvoje svého počínání. Vášeň pro věc je nejdůležitější, ale když za svojí vášeň nebude mít adekvátní odměnu, dříve nebo později se jí nebude moci věnovat.

Otázky k rozpravě:

Je možné, že student oboru grafiky absolvuje vysokoškolské vzdělání grafika bez znalosti knižní vazby a nemá tedy adekvátní zkušenosti pro reálnou praxi?

Je grafika knihy v současné době tak zanedbatelným odvětvím grafiky, že není třeba jí ani v základních technologických postupech na vysoké škole vyučovat?

Čtete knížky?

Závěrečné hodnocení:

Nadprůměrně dobrý nápad z kategorie "díra na trhu", vzniklý z čisté potřeby rozvoje, který by neměl zůstat nerealizovaný.

Návrh klasifikace: A

Posudek vypracoval(a): MgA. Vojtěch Fröhlich

Datum: 8.5. 2016

Podpis: